

[Bertel Dahlgaard.]

demokratiske medlem hr. Hans Rasmussen giver udtryk for sin utryghed og endogså siger de meget stærke ord, at udenrigsministeren ikke med tilstrækkelig styrke i Atlantrådet har gjort opmærksom på den danske befolknings synspunkter? Og dette ærede medlem er endda tilhænger af Atlantpagten. Tror man, en sådan udtalelse fremkommer, hvis ængstelsen ikke er en realitet? Jeg føler mig overbevist om, at den højttærede statsminister, når han har over tænkt alt dette, vil være enig i, at jeg ikke i mine udtalelser har overtrådt grænserne for god parlamentarisk tone.

Jeg har dernæst et par bemærkninger, i det væsentlige rettet til det ærede medlem hr. H. C. Hansen, bl. a. i anledning af de udtalelser, han fremsatte nu for lidt siden.

Jeg har jo set, at der i pressen har været nogle naive sjæle, som har ment, at det radikale venstre gennem min tale forleden var på frierfodder, nogle har ment overfor socialdemokratiet, andre har ment, at det snarest var et tilsagn om et halvt års troskab overfor regeringen.

Må jeg først sige, at dette at gå på frierfodder er ikke en form for politisk virksomhed, jeg plejer at dyrke, og må jeg dernæst for at fjerne alle muligheder for misforståelser sige, at min tale kun havde eet formål, nemlig at tilvejebringe en smule klarhed i landets politiske forhold, så enhver almindelig borger kan have mulighed for at forstå den situation, landet befinder sig i politisk, økonomisk og socialt, og tillige får mulighed for at forstå, hvor de politiske partier befinder sig.

Nu ved tinget, at jeg i et par år på det radikale venstres vegne gang på gang har understreget, at man i for høj grad så bort fra den nøje forbindelse, der er mellem landets udenrigs- og militærpolitik og så landets indre, økonomiske og sociale politik. Jeg har gang på gang fremhævet, at vi ikke med Danmarks ugunstige bytteforhold overfor udlandet både kan løse vort valuta-problem, bære en hektisk oprustning og samtidig opretholde befolkningens levedof eller endog skabe store sociale reformer.

Nu for en måned siden holdt så det ærede medlem hr. Hans Hedtoft ved den socialdemokratiske hovedbestyrelses møde en stor tale, hvor han endelig hamrede det samme ind i bevidstheden. Der er den nøjeste sam-

menhæng, sagde han, mellem udenrigs- og militærpolitikken og den indenrigske økonomiske og sociale politik, og det ærede medlem lod skinne igennem, at man ikke kan bære oprustningens byrder uden en større produktion, end vi nu har. Samtidig stillede det ærede medlem forslag om gennemførelse af et omfattende reformprogram, som vil medføre meget, meget store statsbevillinger.

Er det da så underligt, at det radikale venstre spørger, ja, ikke blot vi, men at hundredtusinder siger: det må vi have en forklaring på, en ganske enkel forklaring, som enhver borger skal kunne forstå? Betyder det, at socialdemokratiet ud fra erkendelsen af den nøje forbindelse mellem militærpolitikken og den økonomiske og sociale politik drager den konsekvens, at der må slækkes på rustningerne, således at vor sociale standard kan opretholdes og der måske endog kan blive plads for sociale fremskridt? Er det ikke meningen, da må man også åbent erkende, at den sociale standard er i fare, og at socialdemokratiets programudtalelse ikke er dagsaktuel, som man med et skrækkeligt ord kalder den, men et fjernt fremtidsperspektiv. Med andre ord, det ærede medlem hr. Hans Hedtoft må drage konsekvensen af den erkendelse, han efterhånden er nået til om den nøje forbindelse mellem udenrigs- og militærpolitikken og landets økonomiske og sociale politik. Der er ingen mulighed for at smutte udenom den tingene iboende logik.

Når jeg holdt den tale, man har beskæftiget sig en del med, så var det tillige, fordi der ikke i det ærede medlem hr. H. C. Hansens tale fandtes mindste løsning på den rebus, socialdemokratiet her har stillet rigsdagen og befolkningen overfor.

Såvidt jeg kan se, berøres problemet kun flygtigt på et enkelt punkt i talen, nemlig hvor det ærede medlem siger, at socialdemokratiet vil vise fortsat loyalitet overfor forsvarrets opbygning. Men, siger det ærede medlem hr. H. C. Hansen videre, enhver tendens til besparelser eller begrænsninger, som regeringen måtte finde begrundet, vil få socialdemokratiets øjeblikkelige støtte. Altså, det ærede medlem hr. H. C. Hansen siger kun, at socialdemokratiet ikke vil modsætte sig besparelser indenfor oprustningen, dersom regeringen foreslår det, men noget selvstændigt initiativ eller nogen selv-